

Downloaded via the EU tax law app / web

Sujungtos bylos C-282/04 ir C-283/04

Europos Bendrijų Komisija

prieš

Nyderlandų Karalystę

„Valstybės įsipareigojimų nevykdymas – EB 56 straipsnio 1 dalis ir EB 43 straipsnis – Nyderlandų valstybės specialiosios bendrovės KPN ir TPG akcijos („auksinės akcijos“) – Šėvokų „dalyvavimas kontrolėje“, „tiesioginės investicijos“ ir „portfelinių investicijos“ atskyrimas atsižvelgiant į pagrindines laisves – „Valstybės priemonė“ pagrindinių laisvių prasme – Universalios pašto paslaugos užtikrinimas“

Sprendimo santrauka

Laisvas kapitalo judėjimas – Apribojimai

(EB 56 straipsnio 1 dalis)

Valstybė narė, turinti specialiųsias bendrovės akcijas, suteikiančias jai specialiųsias teises iš anksto patvirtinti tam tikrus labai svarbius šios bendrovės valdymo organų sprendimus tiek dėl jos veiklos, tiek dėl struktūros, kurios nėra siejamos tik su tais atvejais, kai šios valstybės įsikišimas yra būtinas dėl privalomų bendrojo intereso pagrindų, nevykdo įsipareigojimų pagal EB 56 straipsnio 1 dalį.

Iš tikrųjų specialiosios akcijos nagrinėjamų bendrovės įstatuose atsirado atitinkamai valstybei priėmus sprendimus, todėl jas reikia priskirti valstybės priemonėms.

Be to, šios specialiosios akcijos kitų valstybių narių investuotojus gali atgrasyti nuo investavimo į šios bendrovės kapitalą.

Iš tikrųjų nustačius, kad tokius svarbius sprendimus iš anksto turi patvirtinti aptariama valstybė, ir taip apribojus kitų akcininkų galimybę veiksmingai dalyvauti atitinkamų bendrovės valdyme, tokios specialiosios akcijos gali daryti neigiamą poveikį tiesioginėms investicijoms.

Be to, šios specialiosios akcijos gali daryti atgrasomąjį poveikį portfelinėms investicijoms. Tai, kad atitinkama valstybė gali atsisakyti patvirtinti svarbų atitinkamos bendrovės valdymo organo pateiktų jos interesus atitinkantį sprendimą, iš tikrųjų gali daryti poveikį šios bendrovės akcijų vertei (biržoje), o dėl to ir investicijų į šias akcijas patrauklumui.

(žr. 19, 22–24, 26–27, 44 punktus, rezoliucinės dalies)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 28 d. (*)

„Valstybės įsipareigojimų nevykdymas – EB 56 straipsnio 1 dalis ir EB 43 straipsnis – Nyderlandų valstybės specialiosios bendrovės KPN ir TPG akcijos („auksinės akcijos“) – Sąvokų „dalyvavimas kontrolėje“, „tiesioginės investicijos“ ir „portfelinių investicijos“ atskyrimas atsižvelgiant į pagrindines laisves – „Valstybės priemonė“ pagrindinių laisvių prasme – Universalios pašto paslaugos užtikrinimas“

Sujungtose bylose C-282/04 ir C-283/04

dėl 2004 m. birželio 30 d. ir liepos 1 d. pagal EB 226 straipsnį pareiktų ieškinių dėl įsipareigojimų nevykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama H. Støvlbæk, A. Nijenhuis ir S. Noë, nurodžiusi adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Nyderlandų Karalystę, atstovaujamą H. G. Sevenster, J. van Bakel ir M. de Grave,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann (pranešėjas), teisėjai K. Schiemann, N. Colneric, K. Lenaerts ir E. Juhász,

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,

kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

susipažinęs su 2006 m. balandžio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Savo ieškiniiais Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad palikusi galioti tam tikras *Koninklijke KPN NV* ir *TPG NV* statų nuostatas, nustatančius, kad šių įmonių kapitalo dalį sudaro specialioji Nyderlandų valstybei priklausanti akcija, kuri jai suteikia specialias teises patvirtinti tam tikrus šios bendrovės kompetentingų valdymo organų sprendimus, Nyderlandų Karalystė nevykdė įsipareigojimų pagal EB 43 ir 56 straipsnius.

Teisinis pagrindas

2 Pagal Nyderlandų civilinio kodekso (*Burgerlijk Wetboek*, toliau – *BurgerlijkWetboek*) 2:8

straipsnų specialiosios akcijos turto naudojimąsi turimomis teisėmis apibrėžia protingumo ir teisingumo principai. Pagal šiuos nuostatus:

„1. Juridinis asmuo arba jo veikloje pagal šiuos statymus ar šiuos status dalyvaujantys asmenys privalo vienas kito atžvilgiu elgtis laikydamiesi protingumo ir teisingumo principus.“

2. Pagal šiuos statymus, paprotius, šiuos status, taisykles arba dekretus jų santykiams taikytina norma nesukelia pasekmių, jei, atsižvelgiant į aplinkybes, ji yra neleistina protingumo ir teisingumo kriterijų atžvilgiu.“

3 *Burgerlijk Wetboek* 2:92 straipsnis numato:

„1. Jeigu šiuose nenumatyta kitaip, visos akcijos, atsižvelgiant į jų nominalią vertę, suteikia tokias pačias teises ir pareigas.

<...>

3. Šiuose galima numatyti, kad tam tikros akcijos suteikia specialias juose apibrėžtas bendrovės kontrolės teises.“

Faktinės aplinkybės ir ikiteisminis procedūra

4 1989 m. už paštas, telegrafus ir telefonijos atsakinga Nyderlandų valstybės įmonė buvo pertvarkyta į akcinę bendrovę *Koninklijke PTT Nederland NV* (toliau – *PTT*).

5 Privatizuojant dalį *PTT*, 1994 m. buvo parduota pirmoji akcijų dalis, sudaranti 30 % jos kapitalo, o vėliau, 1995 m., buvo parduota antroji akcijų dalis, sudaranti 20 % jos kapitalo, ir pakeisti šios įmonės statai, numatant juose Nyderlandų valstybei suteikiamą specialiąją akcijų „auksinę akcijų“.

6 1998 m. *PTT* buvo padalyta į dvi savarankiškas bendroves: telekomunikacijos paslaugoms skirtą *Koninklijke KPN NV* (toliau – *KPN*) ir pašto paslaugoms skirtą *TNT Post Groep NV*, vėliau pervadintą į *TPG NV* (toliau – *TPG*).

7 Šio padalijimo metu Nyderlandų valstybės turima specialioji *PTT* akcija buvo pakeista taip, kad ši valstybė kiekvienoje iš šių dviejų naujų bendrovių turėtų specialiąją akciją (toliau – nagrinėjamos specialiosios akcijos).

8 Iš esmės Nyderlandų valstybė savo turimas specialias akcijas galėjo perleisti atitinkamai bendrovei arba kitam įgijėjui. Pastaruoju atveju pagal *KPN* ir *TPG* šiuos statų 17 straipsnį perleidimų turėjo patvirtinti šios bendrovės direktorių valdyba ir stebėtojų taryba.

9 Nagrinėjamos specialiosios akcijos Nyderlandų valstybei suteiktą teisę naudotis specialiomis teisėmis iš anksto tvirtinti šiuos dviejus bendrovių kompetentingą valdymo organą sprendimus šiais klausimais:

- bendrovių akcijų emisijos (*KPN* ir *TPG* šiuos statų 12 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys),
- paprastųjų akcijų turėtojų pirmenybės teisių apribojimo arba atšaukimo (*KPN* ir *TPG* šiuos statų 13 straipsnio 3 dalis),
- bendrovės nuosavų akcijų, sudarančių daugiau nei 1 % paprastosiomis akcijomis denominuoto kapitalo, įgijimo arba perleidimo (*KPN* ir *TPG* šiuos statų 15 straipsnio 3 dalis),

- specialiosios akcijos išpirkimo (*KPN* ir *TPG* ?stat? 16 straipsnio 3 dalis),
- naudojimosi balsavimo teise, kuri suteikiama turint *KPN Telecom BV* ar *PTTPost Holdings BV* akcij? (arba kito juridinio asmens Telekomunikacij? ?statymo (Postwet) 4 straipsnio 1 dalies prasme), teikiant pasi?lymus d?l likvidavimo, jungimo arba skaidymo, nuosav? akcij? ?sigijimo, ir ?stat?, susijusi? su ši? bendrovi? visuotinio susirinkimo ?galiojim? pirmiau min?tose srityse pakeitimais (*KPN* ir *TPG* ?stat? 25 straipsnio 3 dalies a punktas),
- investicij?, sumažinan?i? bendrov?s nuosav? kapital?, skai?iuojant pagal jos suvestin? balans? iki mažiau nei 30 % viso *KPN* kapitalo (*KPN* ir *TPG* ?stat? 25 straipsnio 3 dalies b punktas) arba mažiau nei 15 % viso *TPG* kapitalo (*TPG* ?stat? 25 straipsnio 3 dalies b punktas),
- dividend? išmok?jimo bendrov?s akcijomis ir (arba) iš rezervo (*KPN* ir *TPG* ?stat? 36 straipsnis),
- jungimo arba skaidymo (*KPN* ir *TPG* ?stat? 47 straipsnio 2 dalies a punktas),
- bendrov?s likvidavimo (*KPN* ir *TPG* ?stat? 47 straipsnio 2 dalies b punktas),
- bendrov?s ?stat? pakeitimo (*KPN* ir *TPG* ?stat? 47 straipsnio 2 dalies c punktas), o b?tent d?l:
- bendrov?s ?statuose numatyto tikslo, kiek jis susij?s su koncesij? ir leidim? vykdymu,
- ?statinio kapitalo ir bendrov?s akcij? r?ši?, jei kalbama apie nauj? akcij?, kupon? arba turtin? teisi?, suteikian?i? teisi? ? bendrov?s veiklos rezultatus ir (arba) bendrov?s turt?, ?vedim? arba speciali?j? ar B privilegijuot?j? akcij? panaikinim?,
- specialiosios akcijos perleidimo,
- pagal *KPN* ir *TPG* ?stat? 12 ir 13 straipsnius, 15 straipsnio 3 dal?, 25 straipsnio 3 dal?, 36 straipsn? ir 47 straipsnio 2 dal? specialiosiomis akcijomis suteikiam? teisi? pakeitimo ir
- bet kokio pakeitimo, sukelian?io žal? arba prieštaraujan?io specialiosios akcijos suteikiamoms teis?ms.

10 Pagal su *KPN* ir *TPG* sudaryt? susitarim? (*Afspraken op Hoofdlijnen KPN en TPG*) Nyderland? valstyb? ?sipareigojo, viena vertus, naudoti turim? speciali?j? *KPN* akcij?, tik jei to reikia atsižvelgiant ? jos kaip akcinink?s interesus, ir, antra vertus, naudoti turim? speciali?j? *TPG* akcij?, tik jei to reikalauja bendrasis interesas, susij?s su universali? pašto paslaug? užtikrinimu. Ši valstyb? taip pat ?sipareigojo nesinaudoti šiomis specialiosiomis akcijomis suteikiamomis teis?mis, siekdama apsaugoti šias bendroves nuo nepageidaujamo kontrol?s pasikeitimo.

11 Nuo 1998 m. iki pagr?stoje nuomon?je nustatyto termino pabaigos, t. y. 2003 m. balandžio 6 d., Nyderland? valstyb?s turima paprast?j? akcij? dalis palaiapsniui sumaž?jo iki maždaug 20 % *KPN* kapitale ir iki maždaug 35 % *TPG* kapitale.

12 Paprašiusi Nyderland? Karalyst?s pateikti savo pastabas, 2003 m. vasario 6 d. Komisija nusiunt? šiai valstybei narei dvi pagr?stas nuomones, nurodydama, kad, jos manymu, Nyderland? valstyb?s turimos specialiosios *KPN* ir *TPG* akcijos yra nesuderinamos su EB 56 straipsnio 1 dalimi ir EB 43 straipsniu. Komisija suteik? šiai valstybei narei dviej? m?nesi? termin? imtis b?tin? priemoni?, kad b?t? tinkamai atsižvelgta ? pagr?stas nuomones. Kadangi 2003 m. balandžio 28 d. laiškais pateikti Nyderland? vyriausyb?s atsakymai Komisijos nepatenkino, ji pareišk? šiuos

ieškinius.

13 2005 m. lapkričio 23 d. pirmosios kolegijos pirmininko nutartimi bylos C-282/04 ir T-283/04 dėl ryšio tarp jų sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinis proceso dalis ir priimtas sprendimas.

Dėl ieškinio

14 Grįsdama savo ieškinius Komisija nurodo du kaltinimus, iš esmės susijusius su EB 56 straipsnio 1 dalies ir EB 43 straipsnio pažeidimu, dėl to, kad Nyderlandų Karalystė turi nagrinėjamas specialias bendrovių *KPN* ir *TPG* akcijas, suteikiančias jai specialias teises iš anksto tvirtinti tam tikrus šios dviejų bendrovių valdymo organų sprendimus.

Dėl kaltinimų, susijusių su EB 56 straipsnio 1 dalies pažeidimu

Šalių argumentai

15 Komisija tvirtina, kad nagrinėjamos specialiosios akcijos sudaro kliūtis laisvam kapitalo judėjimui EB 56 straipsnio 1 dalies prasme ir kad šiomis akcijomis suteikiamos specialios teisės, net jeigu jos skirtos apsaugoti bendrųjų interesų, bet kuriuo atveju yra neproporcingos.

16 Nyderlandų vyriausybė atsikerta, kad šios akcijos nesudaro kliūčių laisvam kapitalo judėjimui. Jos negali būti laikomos „valstybės priemonėmis“, kurioms taikoma EB 56 straipsnio 1 dalis. Be to, jos daro poveikį ne nagrinėjamų bendrovių akcijų įgijimui, o tik tam tikriems sprendimams dėl jų valdymo. Jos negali investuotojų atgrasyti nuo šios bendrovių dalies įsigijimo ir faktiškai visiškai nevaržė investicijų. Be to, net rodžius tokios nagrinėjamos specialiosios akcijos ir sprendimo investuoti ryšys, toks ryšys būtų atsitiktinis ir netiesioginis, ir jis negalėtų kliudyti laisvam kapitalo judėjimui.

17 Papildomai ši vyriausybė tvirtina, kad bet kuriuo atveju turima specialioji *TPG* akcija pateisinama privalomuoju bendruoju interesu, t. y. universalių pašto paslaugų užtikrinimu.

Teisingumo Teismo vertinimas

– Dėl kliūčių buvimo

18 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką EB 56 straipsnio 1 dalis apskritai draudžia kapitalo judėjimo tarp valstybių narių apribojimus (šiuo klausimu 2002 m. birželio 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-483/99, Rink. p. I-4781, 35 ir 40 punktus bei 2003 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-98/01, Rink. p. I-4641, 38 ir 43 punktus).

19 Kadangi EB sutartyje „kapitalo judėjimo“ sąvoka EB 56 straipsnio 1 dalies prasme yra neapibrėžta, Teisingumo Teismas visiškai neseniai pripažino prie 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio įgyvendinimo (straipsnis buvo panaikintas Amsterdamo sutartimi) (OL L 178, p. 5) pridėtos nomenklatūros nurodomąjį galią. Todėl EB 56 straipsnio 1 dalies prasme kapitalo judėjimas, be kita ko, reiškia tiesiogines investicijas dalyvaujant įmonės valdyme turint akcijų, kurios suteikia galimybę veiksmingai dalyvauti jos valdyme bei kontrolyje („tiesioginės investicijos“) ir gyti vertybinių popierių kapitalo rinkoje, siekiant atlikti tik finansinę investicijų ir neketinant daryti tokios įmonės valdymui bei kontrolei („portfelinė investicijos“) (šiuo klausimu žr. 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Trummer ir Mayer*, C-222/97, Rink. p. I-1661, 21 punktą ir minėtą sprendimą *Komisija prieš Prancūziją* 36 ir 37 punktus bei *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* 39 ir 40 punktus).

20 Kalbėdamas apie šias dvi investicijų formas Teisingumo Teismas patikslino, kad EB 56

straipsnio 1 dalies prasme „apribojimais“ reikia laikyti nacionalines priemones, kurios gali sukliudyti arba apriboti atitinkamą ?moni? akcijų ?gijimų? arba atgrasyti kitų valstybių narių investuotojus nuo investavimo ?jų? kapitalų (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*? 41 punktų; 2005 m. birželio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*?, C?174/04, Rink. p. I?4933, 30 ir 31 punktus bei 2006 m. sausio 19 d. Sprendimo *Bouanich*, C?265/04, Rink. p. I?923, 34 ir 35 punktus).

21 Šiuo atveju reikia pripažinti, kad EB 56 straipsnio 1 dalies prasme nagrinėjamos specialiosios akcijos yra laisvo kapitalo judėjimo apribojimas.

22 Iš tikrųjų pirmiausia reikia nurodyti, kad nagrinėjamos specialiosios *KPN* ir *TPG* akcijos ?statuose atsirado šių dviejų bendrovių privatizavimo metu Nyderlandų valstybei priėmus sprendimus, kuriais buvo siekiama išlaikyti tam tikras ?statyme numatytas specialias teises. Tokiomis aplinkybėmis, priešingai, nei tvirtina Nyderlandų vyriausybė, šias akcijas reikia priskirti valstybės priemonėms, kurioms taikoma EB 56 straipsnio 1 dalis.

23 Toliau reikia pripažinti, kad nagrinėjamos specialiosios akcijos gali kitų valstybių narių investuotojus atgrasyti nuo investavimo ? *KPN* ir *TPG*.

24 Iš tikrųjų dėl šių specialiųjų akcijų labai svarbūs *KPN* ir *TPG* organų sprendimai, susiję su šių dviejų bendrovių veikla ir struktūra (o būtent jungimu, skaidymu arba likvidavimo klausimais), priklauso nuo išankstinio Nyderlandų valstybės patvirtinimo. Todėl, kaip teisingai nurodė Komisija, viena vertus, šios specialiosios akcijos Nyderlandų valstybei suteikia teisę daryti ?taką? *KPN* ir *TPG* valdymui, nors to nepateisina jos investicijų dydis, ir ši ?taka? yra gerokai didesnė, nei ?gyjama ?prastai dalyvaujant šių bendrovių valdyme. Kita vertus, šios akcijos riboja kitų akcininkų ?taką?, atsižvelgiant ?jų? dalyvavimo *KPN* ir *TPG* kapitale dydį.

25 Be to, specialiosios akcijos gali būti panaikintos tik pritarus Nyderlandų valstybei.

26 Nustačius, kad tokius svarbius sprendimus iš anksto turi patvirtinti Nyderlandų valstybė, ir taip apribojus kitų akcininkų galimybes veiksmingai dalyvauti atitinkamų bendrovių valdyme, tokios akcijos gali daryti neigiamą ?taką? tiesioginėms investicijoms.

27 Taip pat nagrinėjamos specialiosios akcijos gali daryti atgrasomų poveikį portfelinėms investicijoms ? *KPN* ir *TPG*. Tai, kad Nyderlandų valstybė gali atsisakyti patvirtinti svarbų atitinkamos bendrovės valdymo organo pateiktą jos interesus atitinkantį sprendimą, iš tikrųjų gali daryti poveikį šios bendrovės akcijų vertei (biržoje), o dėl to ir investicijų ? šias akcijas patrauklumui.

28 Taigi pavojus, kad Nyderlandų valstybė naudosis savo specialiomis teisėmis, siekdama su atitinkamos bendrovės ekonominiais interesais nesutampanti? interesų, gali sudaryti kliūtį tiesioginėms arba portfelinėms investicijoms.

29 Galiausiai reikia pažymėti, jog, priešingai, nei tvirtina Nyderlandų vyriausybė, šis poveikis nėra pernelyg atsitiktinis ir netiesioginis, kad nesudarytų kliūties laisvam kapitalo judėjimui.

30 Iš tikrųjų negalima atmesti to, kad tam tikromis konkrečiomis aplinkybėmis Nyderlandų valstybė savo specialiomis teisėmis gali naudotis siekdama apginti bendruosius interesus, kurie galbūt prieštarauja atitinkamos bendrovės ekonominiams interesams. Nagrinėjamos specialiosios akcijos kelia realų pavojų, kad ši valstybė gali blokuoti šių bendrovių valdymo organų siūlomus ? ekonominius interesus atitinkančius sprendimus.

- 31 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, nagrinėjamos specialiosios akcijos yra apribojimas EB 56 straipsnio 1 dalies prasme.
- Dėl galimo kliūčių pateisinimo
- 32 Vis dėlto kapitalo judėjimui galima riboti nacionaliniais priemonėmis, kurios pateisinamos EB 58 straipsnyje nurodytais arba privalomais bendrojo intereso pagrindais (šiuo klausimu žr. 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Manninen*, C-319/02, Rink. p. I-7477, 29 punktą), jei nėra Bendrijos suderinimo priemonės, numatančios šio intereso apsaugai užtikrinti būtini priemoni? (šiuo klausimu laisvo prekės judėjimo kontekste žr. 2006 m. birželio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-255/04, Rink. p. I-0000, 43 punktą ir jame nurodytą teismą praktiką).
- 33 Kai nėra tokio Bendrijos suderinimo, iš esmės valstybės narės pačios sprendžia, kokį tokį teisėtą intereso apsaugos lygį jos nori užtikrinti ir kaip šį lygį pasiekti. Tačiau tai daryti jos gali tik laikydamosi Sutartimi nustatytą ribą, o būtent – proporcingumo principo, reikalaujančio, jog priemonės, kuri? imamas, būtų tinkamos įgyvendinti siekiamą tikslą ir neviršyti to, kas būtina jį pasiekti (šiuo klausimu žr. 2002 m. birželio 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-503/99, Rink. p. I-4809, 45 punktą).
- 34 Todėl šiuo atveju siekiant įvertinti Komisijos pareiktą kaltinimą pagrįstumą reikia nustatyti, ar nagrinėjamos specialiosios akcijos, suteikiančios specialias teises iš anksto patvirtinti tam tikrus kompetentingą KPN ir TPG valdymo organų sprendimus, gali būti pateisinamos šio sprendimo 32 punkte nurodytais pagrindais ir ar šios priemonės proporcingos siekiamam tikslui atžvilgiu.
- 35 Dėl turimos specialiosios KPN akcijos Nyderlandų vyriausybė nenurodė jokio privalomo bendrojo intereso pagrindo, kuris galėtų jį pateisinti.
- 36 Tokiomis aplinkybomis pirmasis byloje C-282/04 nurodytas kaltinimas, susijęs su EB 56 straipsnio 1 dalies pažeidimu, yra pagrįstas.
- 37 Dėl turimos specialiosios TPG akcijos Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad ši akcija būtina užtikrinti universalias pašto paslaugas, o būtent – apsaugoti TPG mokumą ir veiklos tęstinumą, nes tai yra vienintelė Nyderlandų kompanija, kuri gali faktiškai užtikrinti šios paslaugos universalumo teikimą įstatymu reikalaujamu mastu.
- 38 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad bendrojo intereso, pavyzdžiui, universalios pašto paslaugos, užtikrinimas gali būti privalomas bendrojo intereso pagrindas, kuriuo galima pateisinti kliūčių laisvam kapitalo judėjimui sudarymą (pagal analogiją žr. 2002 m. birželio 20 d. Sprendimo *Radiosistemi*, C-388/00 ir C-429/00, Rink. p. I-5845, 44 punktą).
- 39 Vis dėlto nagrinėjama specialioji akcija viršija tai, kas būtina siekiant apsaugoti universalios pašto paslaugos teikimo mokumą ir veiklos tęstinumą.
- 40 Iš tikrųjų, kaip generalinis advokatas teisingai pažymėjo išvados 38 ir 39 punktuose, reikia pripažinti, kad, viena vertus, specialios Nyderlandų valstybės turimos teisės TPG atžvilgiu neapsiriboja vien pastarojo, kaip universalios pašto paslaugos teikimo, veikla. Kita vertus, šios specialios teisės nėra grindžiamos jokių aiškiu kriterijumi ir jį nereikia motyvuoti, dėl ko negalima vykdyti bet kokios veiksmingos teismo kontrolės.
- 41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, pirmasis byloje C-283/04 pareiktas kaltinimas, susijęs su EB 56 straipsnio 1 dalies pažeidimu, yra patvirtintas.

D?I kaltinim?, susijusi? su EB 43 straipsnio pažeidimu

42 Komisija taip pat prašo pripažinti, kad Nyderlandų vyriausybė nevykdė sąsipareigojimų pagal EB 43 straipsnį dėl sąsisteigimo laisvės, nes nagrinėjamos specialiosios akcijos ne tik riboja tiesiogines ir portfelines investicijas KPN ir TPG, bet taip pat gali trukdyti dalyvauti šių dviejų bendrovių kontrolėje, t. y. darant investicijas, kurios turi tam tikros taktos šių žmonių valdymui ir jų kontrolei (šiuo klausimu žr. 2002 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *Überseering* C-208/00, Rink. p. I-9919, 77 punktų ir jame nurodytą teismų praktiką).

43 Be to, kaip generalinis advokatas nurodė išvados 41 punkte, dėl nagrinėjamų specialiųjų akcijų atsirandantis sąsisteigimo laisvės apribojimas yra tiesioginis nuo jos neatskiriamas laisvo kapitalo judėjimo kliūtis, kurios buvo nagrinėtos anksčiau, išdava. Todėl, pripažinus EB 56 straipsnio 1 dalies pažeidimą, nagrinėjamą priemonę nereikia atskirai vertinti pagal Sutarties normas sąsisteigimo laisvės srityje (žr. 2003 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-463/00, Rink. p. I-4581, 86 punktą).

44 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, reikia pripažinti, kad palikusi galioti tam tikras KPN ir TPG statų nuostatas, numatančias, kad žmonių kapitalo dalį sudaro specialioji akcija, priklausanti Nyderlandų valstybei ir suteikianti specialias teises patvirtinti tam tikrus kompetetingų žmonių valdymo organų sprendimus, kurios nėra siejamos tik su tais atvejais, kai šios valstybės susikišimas yra būtinas dėl Teisingumo Teismo pripažintą privalomą viešojo intereso pagrindą, o TPG atveju – siekiant išsaugoti universalias pašto paslaugas, Nyderlandų Karalystė nevykdė sąsipareigojimų pagal EB 56 straipsnio 1 dalį.

D?I bylinėjimosi išlaid?

45 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Nyderlandų Karalystė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Palikusi galioti tam tikras Koninklijke KPN NV ir TPG NV statų nuostatas, numatančias, kad žmonių kapitalo dalį sudaro specialioji akcija, priklausanti Nyderlandų valstybei ir suteikianti specialias teises patvirtinti tam tikrus kompetetingų žmonių valdymo organų sprendimus, kurios nėra siejamos tik su tais atvejais, kai šios valstybės susikišimas yra būtinas dėl Teisingumo Teismo pripažintą privalomą viešojo intereso pagrindą, o TPG atveju – siekiant išsaugoti universalias pašto paslaugas, Nyderlandų Karalystė nevykdė sąsipareigojimų pagal EB 56 straipsnio 1 dalį.**

2. **Priteisti iš Nyderlandų Karalystės bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.

* Proceso kalba: olandų.